

07/05/2015

"L'aprenentatge és immens si ets capaç d'acceptar que has fallat en un projecte i d'analitzar-ne la causa"

Gabriel Masfurroll, president del Consell Social de la UAB, emprenedor i empresari polifacètic, va ser un dels impulsors del curs "University to Business" (U2B) de la Universitat, la segona edició del qual ha tingut lloc recentment.

Gabriel Masfurroll, president del Consell Social de la UAB

Masfurroll està especialment involucrat en el foment de la iniciativa emprenedora. El 1997 va ser el creador de la xarxa privada USP Hospitales, l'any 2010 va crear Wings 4 Business, una plataforma d'inversió, consultoria i assessoria en sanitat, i és el president del Consell d'Administració de la Institución Tres Torres des de desembre de 2014. És president de l'associació Europe's 500, organització europea i plataforma de networking per al creixement de les empreses i els seus emprenedors.

- Vostè va ser un dels impulsors del curs "U2B". Per què creu que és positiu oferir formació en emprenedoria i gestió empresarials als doctors i doctorands?

- Per començar, vull expressar que l'emprenedoria és una habilitat que tots tenim desenvolupada, uns més i d'altres menys, però que es pot millorar i potenciar i que va molt vinculada a l'ADN de cada persona, és a dir, a la personalitat de cadascú. Dit això, amb el projecte "U2B", endegat ja fa tres anys per encàrrec de la doctora Ana Ripoll, aleshores rectora de la UAB i, fonamentalment, de la vicerectora d'Economia i Organització, Montserrat Farell, vam tractar de dissenyar un curs que no només

apropés el món acadèmic, especialment en l'àrea de la recerca, al món empresarial, sinó que també ajudés a la professionalització de la gestió de la transferència, buscant l'optimització i la màxima eficiència. I en què el retorn, tant per als investigadors com per a la Universitat i la pròpia societat, fos el desitjat.

- Creu que aquesta formació incideix en la creació de més empreses basades en el coneixement i la innovació?

- És una combinació de tot plegat. La formació és important, però l'esperit emprenedor és fonamental. És cert que el coneixement i la innovació poden seguir camins diferents i no sempre entren en el món de l'empresa, però la formació i el coneixement dels investigadors per encaminar els seus projectes s'incrementa. Això, òbviament, afavoreix no tan sols la creació de més empreses, sinó també la incorporació de projectes a entorns empresarials fins fa pocs anys inexplorats, i fins i tot incideix en l'òptima gestió d'aquests projectes. Quan els recursos són més escassos o costen més d'obtenir, és fonamental millorar la gestió dels projectes per obtenir la màxima eficiència. Els investigadors necessitaran bons gestors i, a la vegada, entendre el que aquests gestors fan, i viceversa. A l'U2B s'ha volgut apropar l'excel·lència en la recerca i en la gestió, de tal manera que l'harmonia entre les dues doni el resultat esperat.

- Quines qüestions són clau per tirar endavant amb èxit un projecte emprenedor?

- Per respondre sintèticament, jo diria que, en primer lloc, és clau que el projecte estigui emparat en una demanda clara i demostrada per part de la societat. Evidentment no cal que siguin necessitats a curt termini, però sí explicables. En segon lloc, que el projecte sigui quelcom rigorós, seriós i ben definit, emparat científicament i financerament. També cal disposar de recursos adients i saber aplicar-los de manera eficient. A més, cal un bon equip estructurat harmònicament, és a dir, que mantingui un equilibri entre la part dedicada a la recerca i a la gestió, i que aquesta última sigui capaç de conduir el projecte al port desitjat. Una bona o una mala gestió pot comportar que un bon projecte obtingui l'èxit esperat o caigui pel camí. De vegades els petits detalls poden canviar el curs d'un projecte.

- Vostè diu que de les ensopegades i dels fracassos és d'on més s'aprèn, però en aquest país sembla encara que qui fracassa és un perdedor. Què en pensa?

- Hi ha molta hipocresia. Tots fracassem més del que diem. És més, m'atreviria a dir que al llarg de la vida ensopeguem moltes més vegades que no pas obtenim èxits. No obstant això, mentre que a la cultura anglosaxona és imprescindible poder demostrar en el teu track record que has errat, ensopegat o fracassat en coses que has fet -i si no ho dius, estàs fora de joc-, en les societats llatines encara ens avergonyim d'explicar que no tota la nostra trajectòria ha estat un camí de roses.

Si no ensopegues, no n'aprèn. Però és molt important entendre i saber diferenciar entre errada, ensopegada i fracàs. Aquesta última definició és, potser, la més rigorosa i, a més, li hem donat una connotació pejorativa, perquè sembla que tant el resultat com la situació són irreversibles i et transformen en un perdedor. Crec sincerament que en poques ocasions és així.

Sens dubte, quan les coses no surten bé, no és agradable, provoca malestar i situacions difícils, però has de ser capaç, en primer lloc, de tenir la racionalitat de veure amb anticipació que el que estàs fent no va per bon camí. És la lluita del cor contra la raó. En segon lloc, has de saber aturar-te, llençar la tovallola a temps per evitar mals majors. I, finalment, saber reconèixer que has perdut. A partir d'aquest moment, segurament amb desànim, malestar i probablement amb una baixada de l'autoestima, has de tenir la fredor i la racionalitat de saber analitzar el que ha passat i poder descobrir on s'ha fallat. Si ets capaç d'afrontar aquest procés, l'aprenentatge és immens. Després ve la reacció, la resistència i tenir la capacitat de reinventar-te i tornar a començar amb la motxilla més plena de coneixements i experiències.

- Com es pot canviar aquesta manera de veure el fracàs?

- Per canviar la manera de veure-ho, només hi ha un camí, que és l'exemplaritat de tots, començant especialment per aquells que tenen més visibilitat i protagonisme a la nostra societat. Saber reconèixer els errors i no caure en el tòpic de donar la culpa als altres, cosa que passa massa sovint en el nostre entorn. El dia que siguem capaços d'assumir això, millorarà tot: la nostra societat, el país, el món...

- Quins creu que són els sectors amb més potencial per emprendre?

- Ara és fàcil dir que el de les noves tecnologies, la biomedicina i les aplicacions per a les xarxes socials. Però també àrees com l'alimentació, el medi ambient i, globalment, l'àmbit de la salut són, per a mi, les més destacades. No obstant això, no vull deixar de dir que el món és canviant i s'ha d'estar atent a les necessitats que constantment sorgeixen arreu i, a vegades, molt a prop nostre.

- No creu que vivim una febre d'emprenedoria? Sembla que tothom ha de ser emprenedor ara.

- En primer lloc, he de dir que la paraula emprenedor la fem servir malament. Com que encara costa parlar d'empresaris, hem intentat mal copiar de l'anglès la paraula entrepreneur, que al capdavant vol dir empresari, emprenedor, etc., i per tant té un significat molt més ampli.

Voldria insistir i tornar a dir que tots som emprenedors. Qui no emprèn cada dia d'una manera o d'una altra? El que passa és que no ens atrevim a utilitzar la paraula empresari. Sembla que segueix estant demonitzada, cosa que no sembla justificada, si a més tenim en compte que al nostre país més del 70 % del PIB està generat per petits i mitjans empresaris. És important fer un salt cultural en aquesta qüestió. Si mirem al nostre voltant, veurem milers i milers de petis i mitjans empresaris que es juguen tot el que tenen cada dia i sense paracaigudes, i això té molt de mèrit. No estem parlant de molts dels grans noms que surten a les pàgines financeres dels diaris, moltes vegades anomenant-se empresaris quan no han posat un euro de la seva butxaca, és a dir, no han arriscat tot el que tenen, que és el que distingeix els veritables empresaris. Aquests aposten el seu coneixement, prestigi, esforç i talent, i també el seu capital. S'ha de ser valent, però al nostre país és com el tema del fracàs: està mal vist. A l'empresari encara se'l veu com un explotador, sense escrúpols, la qual cosa és una llàstima.

Però tornant al terme emprenedor, un país amb cultura emprenedora és un país amb

futur. D'emprenedors n'hi ha de moltes classes. Evidentment d'empresarials, però també de socials, polítics, intraemprenedors dins les pròpies empreses, investigadors, sindicals, religiosos... I molts d'altres. Reitero que tots som emprenedors, és més, les nostres pròpies vides són un projecte d'emprenedoria constant.

Diferenciem, doncs, entre emprenedors i empresaris.

- Hi ha estudis que indiquen que un 90% dels espanyols que emprenen són universitaris. En aquest sentit, quin és el paper que ha de tenir la Universitat en relació amb el món emprenedor i empresarial?

-D'acord, però caldria afinar molt més. Són universitaris amb estudis finalitzats o emprenen quan estan a la universitat? Quina correlació hi ha entre emprenedors d'èxit i universitaris graduats, llicenciats o doctorats? La meva teoria és que l'emprenedoria s'ha de fomentar ja des de l'escola. Hi insisteixo perquè no es mal interpretin les meves paraules: em refereixo a fomentar l'emprenedoria, ensenyar a detectar talent i ajudar a descobrir vocacions, però en la mesura del possible sempre potenciant l'esperit emprenedor. Segons el meu parer, es tracta d'un procés que ha de començar a l'escola i ha de passar per la formació professional, les escoles d'oficis i també la universitat. Per tant, no crec, ni és desitjable, que l'aprenentatge en emprenedoria sigui exclusiu de l'àmbit universitari. És més, en la meva opinió, els sistemes educatius actuals, malgrat els esforços singulars d'institucions, persones i també d'alguns governants, encara segueixen tallant de soca-rel l'esperit emprenedor. Tot el que he exposat és el que penso i el que crec.

[View low-bandwidth version](#)